

Verbreed de deskundigheidsomschrijving van de gezondheidszorg-psycholoog-generalist

In het wetsvoorstel is de volgende omschrijving van het deskundigheidgebied opgenomen van het nieuwe basisberoep gezondheidszorgpsycholoog-generalist:

Tot het gebied van deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog-generalist wordt gerekend de preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van gedragsmatige en psychische problemen en stoornissen bij een persoon, alsmede het toepassen van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen psychologische behandelingsmethoden ten aanzien van een persoon met het oog op diens gezondheidstoestand.

In deze omschrijving ligt de nadruk op het behandelen van stoornissen, en dit doet geen recht aan het brede kennis- en werkdomein van de gz-psycholoog-generalist.

In het nieuwe beroep worden de beroepen gezondheidszorgpsycholoog en kinderen jeugdpsycholoog samengevoegd. Bovendien is de gz-psycholoog-generalist niet alleen werkzaam in de (curatieve) ggz, maar ook in de jeugdzorg, de ouderenzorg, revalidatie, medische zorg, en de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Daarbij gaat het niet alleen om het vaststellen en behandelen van stoornissen, maar ook om het versterken van het vermogen van mensen om met hun fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om te gaan, en zelf zo veel mogelijk eigen regie te voeren, in verschillende levensfasen.

De gezondheidszorgpsycholoog-generalist houdt zich bezig met mentale gezondheid, preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van mensen. Hierbij is aandacht voor -ontwikkeling, in de context van systeem en relaties, bijvoorbeeld binnen het gezin, op school/werk, en in de maatschappij, gedurende de hele levensloop.

Ik ben het dan ook niet eens met het deskundigheidgebied zoals dat nu in het wetsvoorstel staat. Het doet geen recht aan de kern van ons vakgebied. Ik dring erop aan dat de omschrijving van deskundigheidgebied wordt verbreed, in lijn met het eerdere voorstel van de beroepsverenigingen NIP en NVP:

Tot het gebied van deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog-generalist wordt gerekend de mentale gezondheid en de preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van gedragsmatige en psychische problemen en stoornissen bij mensen, gedurende de hele levensloop in de context van relaties, leefomgeving en maatschappij.

Het deskundigheidgebied vormt de kern van het beroep en de basis voor het competentieprofiel en de opleiding van gezondheidszorgpsychologen-generalist in

de toekomst. Het is van groot belang dat zij worden opgeleid vanuit dit brede kader. Op basis daarvan kunnen zij een bijdrage leveren een sterke, veerkrachtige maatschappij.

In mijn werk zie ik dat mensen vaak méér nodig hebben dan de geboden behandeling om het leven een betere richting te geven. In de sGGZ ziet herstel er namelijk vaak niet uit zoals wij denken. Soms betekent herstel niet meer dan zelfstandig kunnen wonen. Diagnosestelling en behandeling zijn daarbij noodzakelijk, maar net zo belangrijk is het leren hoe mensen hun relaties in de positieve zin kunnen draaien, zodat deze hen kunnen ondersteunen.

In mijn werk zie ik hoe eigen regie leidt tot een grotere verbetering dan geforceerde behandelingen. Als een cliënt inziet dat zelfstandig wonen er niet in zit, maar wenst om een paar dagen per week onder begeleiding te kunnen werken, zit daar de motivatie om het leven opnieuw in te richten. Dan behalen zij veel meer doelen, en openen er zich van daaruit nieuwe mogelijkheden.

Herstellen van mentale problemen is méér dan een diagnose stellen en deze diagnose behandelen, omdat er meer mee samen hangt dan een stukje van de hersenen dat niet werkt zoals het behoort (een gedachtegang die wordt geadopteerd vanuit de medische wereld). Het is opnieuw kijken naar je leven, kijken naar de verwachtingen van de maatschappij, je sociale omgeving en jezelf. Het is kijken of die nog haalbaar zijn, en rouwen om eventuele verliezen. Het is altijd vooruit willen gaan, maar nooit jezelf voorbij moeten rennen. En dat is een preciaire balans die niet behaald kan worden met een diagnose en behandeling. Daarvoor moet de gz-psycholoog meer zien en meer doen.